

Вшанували пам'ять Героїв Крут

108 років тому, 29 січня 1918 року, біля залізничної станції Крути, що поблизу Ніжина, кілька днів стримували наступ московських більшовицьких військ на Київ, столицю недавно проголошеної Української Народної Республіки. Цей подвиг дав УНР можливість укласти Брест-Литовський мир з Німеччиною та її союзниками, які цим самим визнали нашу незалежність. Бій під Крутами став символом нескореності, стійкості і самопожертви української молоді в боротьбі за державність.

Щорічно пам'ять полеглих захисників вшановують на місці бою, біля меморіалу «Пам'яті героїв Крут».

Цьогоріч до заходу долучилися перший заступник голови ОДА Костянтин Мегем та заступник голови ОДА Іван Ващенко, заступник голови обласної ради Дмитро Блауш, представник Українського інституту національної пам'яті в Чернігівській області Сергій Бутко, військові та громадськість.

Літню за загиблими відправив керуючий Чернігівською єпархією Православної церкви України єпископ Чернігівський і Ніжинський Антоній.

Присутні вшанували пам'ять Героїв хвилиною мовчання та поклали квіти до монумента.

Вікімарафон – 2026: 25 років вільних знань та внесок нашої бібліотеки

22 січня обласна бібліотека ім. Софії та Олександра Русових учергове стала осередком творення цифрової історії. Цьогорічний Вікімарафон мав особливий підтекст, адже він присвячений 25-річчю Вікіпедії (заснованої 15 січня 2001 року). Головна мета заходу – залучити нових волонтерів до розбудови українського сегмента найбільшої у світі онлайн-енциклопедії.

У межах марафону відбувся практичний вікітренінг. Координаторка Хабу цифрової освіти й завідувачка відділу інформаційних технологій та електронних ресурсів бібліотеки Олена Попович розповіла про основні засади Вікіпедії, правила дотримання нейтральної точки зору та авторського права, технічні аспекти створення й візуального оформлення статей тощо.

За доброю традицією фахівці бібліотеки долучилися до наповнення Вікіпедії, обравши актуальні та важливі для нашого регіону теми. Олена Попович поповнила українську Вікіпедію статтею про талановитого чернігівського поетку і художницю Тетяну Сергіївну Тимошенко. Бібліотекарка відділу краєзнавства Олена До-

рохова присвятила свою роботу дослідженню локальної історії, створивши статтю «Шоходько Володимир Семенович». Завідувачка відділу мистецтв Катерина Мехеда розширила мистецький блок статтею «Чернігівська обласна організація Національної спілки фотохудожників України». Головний бібліограф відділу наукової інформації та бібліографії Оксана Плаунова підготувала матеріал на тему «Вільям Логсдейл» (про британського художника).

Вікімарафон – це наймасштабніша щорічна акція з наповнення української Вікіпедії. Традиція вікіфлешмобів започаткована у 2014 році. Біля витоків ідеї стояв журналіст, географ та активіст Ігор Костенко. Він загинув 20 лютого 2014 року під час Революції гідності на вулиці Інститутській. Посмертно удостоєний звання Героя України. Сьогодні кожен новий рядок в українській Вікіпедії – це, зокрема, і вшанування його пам'яті.

Бажаєте стати частиною вікіспільноти? Українська Вікіпедія потребує ваших знань! Звертайтеся до Хабу цифрової освіти обласної бібліотеки.

Повідомляє Служба безпеки України

СБУ затримала агента гру рф, який готував схрони з вибухівкою для терактів у 4 регіонах України

Контррозвідка Служби безпеки заповігла новим терактам у Києві, Чернігові, Умані та Одесі. За результатами дій на випередження затримано агента російської військової розвідки (більш відомої як гру), який займався підготовкою схронів з вибухівкою.

За наявною інформацією, рашисти планували використати зроблені ним саморобні вибухові пристрої (СВП) для підризу авто Сил оборони.

Як встановило розслідування, завдання ворога виконував 55-річний експравоохоронець з Одещини, який потрапив у поле зору окупантів, коли публікував антиукраїнські коментарі у соціальних мережах.

Після вербування агент отримав від гру рф координати схронів, з яких дістав заготовки для трьох саморобних вибухових пристроїв на основі пластиду та електродетонаторів, а також дві протипіхотні міни.

Отримані з тайників засоби ураження фігурант споряджав засобами дистанційного підризу та закладав у нові схованки, визначені його куратором з рф. Здебільшого такі «локації» знаходилися на околицях вищезазначених міст подалі від житлової забудови.

Згодом інші учасники російської агентури мали прибути до схронів, забрати з них вибухові засоби та встано-

вити їх під кузови авто військовослужбовців.

Контррозвідка СБУ завчасно викрила ворожий задум, поетапно задокументувала злочинні дії експравоохоронця і його куратора від гру рф.

Одночасно з цим було вилучено та нейтралізовано всі СВП та інші засоби ураження, заховані у тайниках.

На фінальному етапі спецоперації співробітники Служби безпеки затримали агента. Під час обшуків у фігуранта також вилучено саморобні вибухові пристрої разом із комплектуючими.

Наразі слідчі СБУ повідомили затриманому про підозру за декількома статтями Кримінального кодексу України: ч. 2 ст. 111 (державна зрада, вчинена в умовах воєнного стану); ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 258 (готування до терористичного акту); ч. 1 ст. 263 (незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами); ч. 2 ст. 263-1 (незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин, вибухових пристроїв).

Зловмисник перебуває під вартою. Йому загрожує довічне позбавлення волі з конфіскацією майна.

Комплексні заходи проводили співробітники СБУ у Чернігівській області за процесуального керівництва обласної прокуратури.

СБУ та Нацполіція затримали у Чернігові агента фсб, який вчиняв замовні підпали у північних областях України

Контррозвідка Служби безпеки спільно з Національною поліцією затримали у Чернігові російського агента, який за завданням фсб здійснював підпали об'єктів критичної інфраструктури регіону.

Як встановило розслідування, агентурні завдання виконував завербований ворогом 22-річний житель області. До уваги фсб він потрапив, коли шукав «легких грошей» на Телеграм-каналах.

Після вербування фігурант за вказівкою кураторів переїхав до Чернігова та розпочав підготовку до виконання ворожих завдань. Він обходив спальні райони міста, вивчав місцевість, фіксував об'єкти мобільного зв'язку та відстежував припарковані автомобілі преміум-класу, передаючи зібрану інформацію представникам фсб.

Надалі зловмисник виконав перше завдання ворога — підпалив автомобіль який розвозив волонтерську допомогу для ЗСУ та фіксував наслідки загоряння для «звітності» перед кураторами. Після цього він підпалив вежу мобільного зв'язку.

Крім того, за даними слідства, агент готувався до чергового підпалу автомобілів у житловому кварталі. За задумом ку-

раторів, вогонь мав охопити щонайменше чотири автівки, що призвело б до значних матеріальних збитків і створило б реальну загрозу для мирних мешканців.

Втім, завдяки діям на випередження контррозвідка СБУ затримала зловмисника безпосередньо перед виконанням наступного завдання, запобігши подальшій ескалації підвільної діяльності.

Під час невідкладних слідчих дій у фігуранта вилучено докази співпраці з російськими спецслужбами, а також матеріали, що підтверджують виконання ворожих завдань.

Наразі затриманому повідомлено підозри за двома статтями Кримінального Кодексу України: ч. 2 ст. 15, ч. 2 ст. 113 (закінчений замах на вчинення диверсії, вчинений в умовах воєнного стану); ч. 2 ст. 194 КК України (умисне знищення майна шляхом підпалу).

Зловмиснику перебуває під вартою, йому загрожує довічне позбавлення волі з конфіскацією майна.

Комплексні заходи проводили співробітники СБУ в Чернігівській області спільно з Національною поліцією за процесуального керівництва Чернігівської обласної прокуратури.

Знаменитий Крупицький монастир нарешті український

Ліквідовано ще один блокпост російського миру. Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця» (м. Батурин) повернув свою власність з користування релігійної громади московського патріархату, так званої УПЦ, Повернув Миколаївський Крупицький жіночий монастир, який знаходиться у селі Вербівка за 10 км від Батурина. Останнім часом ця святиня перебувала у духовному полоні релігійної громади, яка офіційно визнана афілійованою з російською православною церквою (рпц).

26 січня 2026 року завершився термін дії договору між Національним історико-культурним заповідником «Гетьманська столиця» (віднесений до сфери управління Міністерства культури України) та релігійною організацією «Батуринський Крупицький Свято-Миколаївський жіночий монастир Ніжинської єпархії УПЦ» про користування культурними спорудами зазначеного монастиря. Представники монастиря погодилися із законними вимогами і добровільно звільнили приміщення монастиря.

Миколаївський Крупицький монастир був заснований у 13 ст., після нищення татаро-монголами – відновлений у 16 ст., в стилі українського бароко. Він був одним із духовних і освітніх центрів Гетьманщини. Так, у 1680-х роках його настоятелем був релігійний діяч і письменник Дмитро Туптало (канонізований 1757 як Святитель Дмитро Ростовський). Він продовжував тут

роботу над твором «Четві Мінеї», що прославив його серед православного світу, а 1691 р. переніс до монастиря (за сприяння І. Мазепи) частину мощей Святої Великомучениці Варвари. Взагалі він був тісно пов'язаний з іменем І. Мазепи.

Настоятеля монастиря Гедона Одорського за зв'язок із І. Мазепою було заслано у Соловецький монастир (Біле море, росія).

На скиту монастиря, де, за переказом, відбулося явлення Чудотворного образу Св. Миколая, поховані військовий інженер і архітектор А. Зернікау, ймовірно, дружина І. Мазепи Ганна, чоловік племінниці К. Розумовського Софії Апраксіної граф М. Апраксін та інші (загалом понад 100 осіб). В мурованому храмі Св. Миколи знайшли вічний спокій генеральний суддя І. Домонтович та останній архимандрит Запорізької Січі В. Сокальський.

Монастир припинив свою діяльність після більшовицького перевороту 1917 р. та встановлення радянської влади в 1922 р. На території монастиря збереглися пам'ятки архітектури національного значення: будинок настоятеля та трапезна (1834 р.), келії (поч. XIX ст.), дзвіниця (1825 р.).

Олександр ЯСЕНЧУК
Джерело: ЧЕЛайн

НЕОБХІДНЕ ДОПОВНЕННЯ. Московствуючі монашки погрожують Національному заповіднику «Гетьманська столиця» якимись «судами». Хоч насправді Заповідник, який цілком законно вирішив не продовжувати угоду оренди з московською релігійною організацією, сам може подати на неї в суд. За те, до якого стану вона, всупереч угоді оренди, довела орендовані нею приміщення.